בס"ד

מטלת סיום קורס :

חומש במדבר בנין בנפש הילד או רק מבחן מיצ"ב?

שם המרצה: הרב עמירם אלבה

תאריך: תמוז תשע"ג

תוכן עניינים:

שער

מבוא

גוף העבודה- מנהיגות

התכונות שהובילו את משה רבינו להיות דמות למנהיגות אידיאלית.

סיכום

בביליוגרפיה

מבוא –

בעבודה זו אציג את ערך המנהיגות האידיאלית דרך דמותו של משה, מנהיגות זו באה לידי ביטוי במספר רב של פעמים לכל אורך מסעות בנ"י במדבר, שכן משה דאג באבהיות לעמ"י ותמיד התפלל עבורם על אף חטאם ההולך וחוזר ועל אף הבטחת הקב"ה למשה לעשותו לגוי גדול בכל מקרה.

ז"א שבאף מקום לא ראינו מצב שבו משה חשב על טובתו לפני טובת העם. אפילו כשמשה נענש והבין שלא יכנס לא"י הוא המשיך להתמיד בתפקידו ועד הרגע האחרון דאג לבנ"י.

המסר העיקרי שאני רוצה להעביר לתלמידיי ביחידת לימוד זו שמנהיג נבחר ע"י תכונותיו הטובות ולא לפי השכלתו/מעמדו/שיוכו וכדו' וכי כל אחד מהם יכול להיות קודם כל מנהיג של עצמו ואח"כ להפיץ מאורו לאחרים.

דגשים מרכזיים וערכיים שעליהם התבססתי ביחידה זו:

- הפניה של העם אל משה המעידה על היותו אהוב על ידם ועל ידי ה'.
- הקשר הישיר של משה עם ה'
- תפילת משה למרות שבנ"י חטאו ומניעת חלול השם.
- משה לא נהנה מבחינה חומרית ממנהיגותו, למרות שזו הייתה זכותו.
- מעלת משה שה' מסייע לו ופותח את האדמה מייד ככלותו לדבר.

הערת הבודק:

הרעיון להקדים ולהזכיר את מידותיו של משה תוך כדי לימוד חומש במדבר, הוא רעיון נכון מאוד.

מעבר לכך, חזרה על מה שלמדנו בעבר היא דבר נצרך וטוב.

הדפים ערוכים יפה וכוללים ידע וערכים. יישר כח! עמירם

בס"ד **כך זה התחיל....**

שמות פרק ב':

"ויהי בימים ההם ויגדל משה

ויצא אל אחיו וירא בסבלותם" (פסוק י"א)

בסבלותם– בעבודה הקשה.

משה לא רק עמד מהצד והסתכל על אחיו, אלא אף סייע להם בעבודה הקשה והמפרכת. וכך אמרו חכמינו ז"ל: "והיה נותן כתפיו ומסייע לכל אחד ואחד מהם"

<u>מדוע</u> סיפרה התורה שמשה ראה בסבלותם של אחיו?

_____

_____.

בהמשך...

"וירא איש מצרי מכה איש עברי מאחיו

ויפן כה וכה וירא כי אין איש ויך את המצרי ויטמנהו בחול" (פסוק י"ב)

"ויצא ביום השני והנה שני אנשים עברים ניצים ויאמר לרשע למה תכה רעך" (פסוק י"ג)

נצים = רבים.

<u>מדוע</u> לדעתכם משה הרגיש צורך להתערב בשני המקרים הנ"ל? **<u>נמקו</u>** דבריכם.

_____

_____.

מנהיג נבחר לפי מעשיו ותכונותיו

מראה מקום	חטא/תלונת עמ"י	שם האירוע	תגובת הקב"ה	תגובת משה
שמות ל"ב ז-יד.				

במדבר פרק י"א א-ג.				
במדבר פרק י"ד.	(א-ד)		(יא-יב)	(יג-יט)
במדבר פרק ט"ז.	(ג)		(כא)	(כב)
במדבר פרק י"ז ו-יד.				

<u>השלימו</u> את הטבלה הבאה:

<u>השלימו</u> את הפסוקים הבאים:

1. סלח נא _____ העם הזה כגודל _____ .

2. אל נא _____ רפא _____ לה.

<u>כתבו</u> את הפסוק הבא בכתב רגיל.

לא כן עבדי משה בכל ביתי נאמן הוא. פה אל פה אדבר בו ומראה ולא בחידות ותמונת ה' יביט.

_____

_____

_____.

א. **<u>עיינו</u>** בפרק יב, בפסוק ג.

<u>מהי</u> התכונה החשובה שאפשר ללמוד על משה רבנו, על פי פסוק זה?

_____.

ב**<u>. עיינו</u>** בפרק יב, בפסוקים ו—ח.

<u>מה</u> מיוחד בדרך שהתנבא בה משה רבנו?

_____.

ג. לפני מותו גילה משה אחריות ודאגה לעם ישראל ופנה אל ה' במילים אלה:

"יִפְקֹד ה' אֱלֹקֵי הָרוּחֹת לְכָל בָּשָׂר אִישׁ עַל הָעֵדָה... וְלֹא תִהְיֶה עֲדַת ה'

כַּצֹּאן אֲשֶׁר אֵין לָהֶם רֹעֶה." (פרק כז, פסוקים טז—יז)

<u>כתבו</u> בלשונכם מה ביקש משה מה'?

_____

_____.

טוב לצדיק וטוב לשכנו
רש"י לפרק ג, פסוק לח

משה ואהרן ובניו – וּסְמוּכִין לָהֶם דֶּגֶל מַחֲנֵה יְהוּדָה וְהַחוֹנִים עָלָיו: יִשָּׂשכָר וּזְבוּלֻן.
טוֹב לַצַּדִּיק טוֹב לִשְׁכֶנוֹ – לְפִי שֶׁהָיוּ שְׁכֶנָיו שֶׁל מֹשֶׁה שֶׁהָיָה עוֹסֵק בַּתּוֹרָה, נַעֲשׂוּ גְּדוֹלִים בַּתּוֹרָה...

א. **<u>למי</u>** מתכוון רש"י במילה **לצדיק**?

____
_____

ב. **<u>מי</u>** היו שלושת שכניו של אותו צדיק?

____
_____

ג. לפי פירושו של רש"י, **<u>מהו</u>** הדבר הטוב שקרה לשכניו של הצדיק?

____
_____

כל אחד ואחת מאיתנו צריך לדעת ליד איזה מנהיג להיות וללמוד מדרכיו.

בכל אחד מאיתנו יש ניצוץ של מנהיגות, **<u>איזו</u>** תכונה יש בנו שיכולה להוות דוגמא למנהיגות חיובית.

<u>הביאו</u> דוגמאות **<u>ונמקו</u>** דבריכם.

_____

_____

_____.

-עבודה נעימה-

<u>סיכום –</u>

בהשתלמות זו חידדתי את הידיעה שעליי מוטלת האחריות קודם כל לגרום לתלמידיי לאהוב ללמוד את תורתנו ולנסות כמה שיותר להקנות ערכים ומסרים חינוכיים בבחינת לימוד לשם תורת חיים. שהבניין יהיה כעוד נדבך להתנהגות יהודית בחייו ע"פ התורה ולא בניין ציון במיצ"ב בלבד.
קיבלתי מספר רעיונות במסגרת ההשתלמות כמו לדוגמא הפרשת חלה דבר שגרם להתלהבות ויצר עניין מצד הילדים.

<u>בביליוגרפיה</u>

חומש במדבר

פירוש רש"י

דפי מיצ"ב

דפי עבודה של הרב עמירם אלבה בתוך אתר מנהל חינוך דתי- יסודי - מלמדים

חוברות עבודה:

חוברת שמות של ת"ת מורשה

שי אלבוים

אבנר גדסי